

Turning research into policy advice and treatment guidelines: några reflektioner

Lars Calmfors

Symposium: Opening the Ivory Tower Wide

Swedish Collegium for Advanced Study

18 May 2022

Hur ska vi ge råd?

Strategi 1

- Bara redovisning av forskning om olika effekter
- Inge explicita politikrekommendationer
- Svårt få nödvändig uppmärksamhet

Strategi 2

- Både forskningsredovisning och politikrekommendationer
- Transparens om värderingar
- Risk att forskningsredovisningen komprometteras

Vi ska inte vara rädda att ge tydliga politikrekommendationer

- Forskare är tränade att skilja mellan analys och värderingar
- Hård bestraffning av kollegor om vi misslyckas
- Vi kan utgöra goda exempel i den offentliga debatten
- Men vi måste kunna revidera våra råd om det kommer ny forskning

Exempel 1: EMU-utredningen

Analys av för- och nackdelar med svenskt medlemskap

- Något högre ekonomisk tillväxt
- Viss risk för mycket högre arbetslöshet under en period
- Något större politiskt inflytande i EU

Rekommendation

- Inte gå med vid starten men senare när Sverige rätt ut sina makro-ekonomiska problem

Värderingar

- Stor vikt vid att undvika period med mycket hög arbetslöshet
- Hög riskaversion

Exempel 2: Klimatpolitik

- Förslag om global koldioxidskatt
- Stor osäkerhet
 - Utsläpp och uppvärmning
 - Kostnaderna för uppvärmning
- Använd *försiktighetsprincipen*
 1. Utfall med för hög skatt baserad på för pessimistiska antaganden
 2. Utfall med för låg skatt baserad på för optimistiska antaganden
- Högre välfärdskostnader av för låg än av för hög skatt

Exempel 3: Pandemin

Det ekonomiska området

- Försiktighetsprincipen användes
- Risk för massiv sysselsättningsnedgång
- Beslutsfattarna lyssnade på råden från akademien

Smittbekämpningen

- Försiktighetsprincipen användes inte
- Tendens inte vidta åtgärder förrän *helt säkert* att de behövdes
- Beslutsfattarna lyssnade inte på externa råd

Några slutsatser

1. Forskare ska inte vara rädda att ge tydliga politikrekommendationer trots att de måste bygga också på värderingar, men vi måste vara transparenta om dem.
2. Vi måste vara beredda att revidera våra råd om det kommer nya forskningsresultat.
3. I situationer med stor osäkerhet kan försiktighetsprincipen ge god vägledning